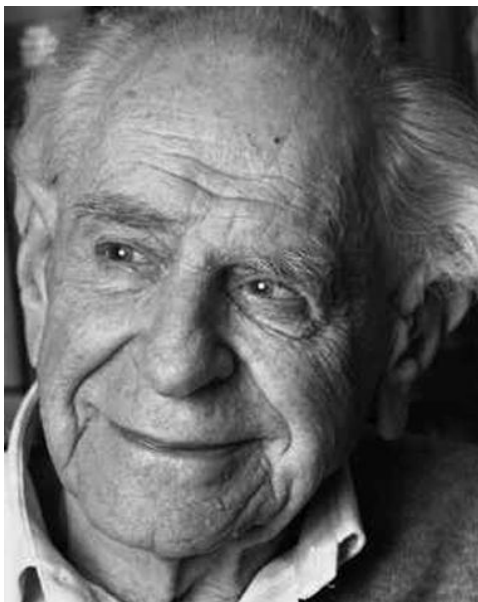

BBC 17: STORMER I NAFOGLASS – SLIK SLAGEN I PARADISET SER DET

Siden sist er nyskapingen eMAA skikkelig sjøsatt, og er svært godt mottatt, målt etter besøk og tilbakemeldinger. At det hele ser tiltalende ut, er det heller ingen tvil om. Måten IT-løsningene har kommet på plass på, på rekordtid, er imponerende, og kan være et forbilde for andre som jobber med tilsvarende løsninger. Allerede første nummer skapte også reaksjoner som kan få store publikasjonsmessige og kanskje også vitenskapsfilosofiske følger. Det har seg nemlig slik at jeg hadde en artikkel på trykk, selv om dét kanskje ikke er rett betegnelse i et nettmagasin, sammen med en god kollega i Stavanger. Artikkelen dreier seg om "etablering av spiseatferd", som noen atferdsanalytikere kanskje ville ha kalt det, eller kort og godt om at en gutt lærte å akseptere å spise. Den åtte år gamle datteren til min medforfatter fikk kjennskap til artikkelen, trolig etter at faren hadde fortalt om hva den gikk ut på. Jenta hadde da en uhyre interessant kommentar: "Koffor skrive dåkke om han, når han he begynt å eda?". Altså: Kan det være noe å mase om, når problemet er ute av verden? Dersom synspunktet vinner fram, vil det få store følger for hva som publiseres og ikke. Redaktører kan for eksempel svare følgende til folk som sender inn artikler basert på eksperimenter: "Hvorfor skrive om dette, når eksperimentet er avsluttet?". Vel, vi får vel si det slik at eMAA, så utradisjonelt det enn måtte være, vil fortsette å følge en tradisjonell praksis på dette området. Det spørres likevel om ikke Karl Popper & kompani kan få konkurranse fra en ung dame fra Orstad i Klepp, ikke minst om forståelsen av rekkefølgen hendelser skjer i. Hvis jeg virkelig skal gå i dybden, aner jeg at også tradisjonelle oppfatninger om årsaksforhold kan bli utfordret. Kanskje selveste Einsteins relativitetsteori får kjørt seg? Dét er på tide, synes jeg...

To gamle gubber som må finne seg i å få sine vitenskapsteoretiske synspunkter utfordret post mortem: Karl Popper (1902-1994) og Burrhus Frederic Skinner (1904-1990).

BBC 16 skapte visst litt bruduljer, ikke minst på et nystartet diskusjonsforum som også hadde link til BBC-en. Selv om det ikke var så mange innlegg, kom det fram litt av hvert. En del var rettet mot undertegnede, og friske meninger og påstander var ikke akkurat

mangelvare. Siden BBC ikke åpner for å komme med innlegg, er det fint at folk kan ytre seg andre steder om det jeg skriver i spalten. Tidligere har jeg jo påpekt at det atferdsanalytiske miljøet ikke akkurat syder av offentlige diskusjoner. Jeg stusser imidlertid litt på en del av det som har blitt presentert, og har lyst til å kommentere noe av det.

Noen innlegg inneholder nokså klar kritikk av meg. Dét er vel og bra, i den grad den begrunnes. Én skriver: ”Dersom jeg ikke hadde vært ekstremt konfliktsky ville jeg ha undret meg over hvordan så mange folk kan la det gå hus forbi at B. H. bruker så mye tid og plass på å herse med og rakke ned på andre personer som er medlem av samme organisasjon som ham selv. At han har fått mer eller mindre fritt spillerom fra lokallaget fratar vel egentlig ikke folk fra plikten for å sørge for at ingen henges ut?”. Jeg vil bare innvende at jeg er av den oppfatning at eksempler gjør seg usedvanlig i en slik sammenheng. Hva er ”observasjonsgrunnlaget for påstanden”, for å si det høytidelig? Hvem har jeg herset med, rakk ned på og hengt ut, og hvordan? Er det også rimelig å holde eventuell kritikk opp mot all pen omtale av en rekke personer som jeg har kommet med? Jeg bare spør.

En annen skriver: ”Jeg vil ikke levere inn bidrag hvis jeg risikerer å få det plukket fra hverandre i BBC... Er selvfølgelig en tilhenger av ytringsfriheten, men mener også at slike ytringer kan virke noe mot sin hensikt hvis Kari Karen og Ola skal tørre å ta skrittet ut mot publiseringer!” Igjen lurer jeg på hva det siktes til, eller hvilke ytringer som virker mot sin hensikt. Når plukket jeg fra hverandre en artikkel i BBC, eller for den saks skyld andre steder, når vi snakker om artikler skrevet av norske atferdsanalytikere? Hvis det er noe jeg har brukt uforsvarlig mye fritid på i mange år, så er det å hjelpe folk med å omarbeide manuskripter slik at de kan bli publiserbare. Jeg har *hjulpet fram* bidrag, ikke plukket dem fra hverandre, og jeg snakker ikke bare om det jeg gjorde i egenskap av redaktør i NTA. Dét er jeg faktisk ikke i tvil om at temmelig mange ”der ute” kan skrive under på. Hvis jeg skulle ha plukket fra hverandre artikler, er det dessuten stor sjanse for at jeg ville ha plukket fra hverandre noe som jeg selv har vært med på! Folk som får publisert noe, må også være klar over at man *alltid* risikerer å få det plukket fra hverandre. Slik må det være! Eller ønsker man at publisering skal være underlagt omfattende fredningsbestemmelser? Både i teori og forskning drives verden framover av at folk får bryne sine meninger. Dette er også viktig for ens faglige og personlige

Laget fra 1975.

Bak fra venstre: Gaute Skrudland (oppmann), Njål Magne Lovik, Gunnar Orre, Charles Tjessem, Trond Ekholdt, Magnus Flatastøl, Geir Herrem, Nils Steinsland, Gabriel Høyland, Aasgeir Kleppa, Gustav Hult (Trener)

Foran fra venstre: Trond Sirevåg, Oddvar Kristiansen, Arild Aadnesen, Kjell Tjåland, Gunnar Steen, Birk Engstrøm, Einar Kristensen, Henrik Pedersen, Bjarne Undheim

Alle trenger noen å Bryne seg på. Her en gjeng kjekke gutter fotografert for 35 og et halvt år siden.

utvikling. Dypest sett berører det selve ytringsfriheten, som det for så vidt er huggalt (odøling for hyggelig) at innsenderen er tilhenger av. Nei, den som ikke tåler kritikk, må holde seg langt unna å få noe utgitt. Et problem er faktisk at toneangivende personer noen ganger får publisere ”hva de vil”, og skjermes fra kritikk, gjennom redaksjonell favorisering. En annen ting er at det noen ganger syndes mot prinsippet om at kritikk skal være *saklig*. I så måte har blant annet påstander som ikke begrunnes, liten verdi.

Ellers gleder det meg at jeg er i godt selskap i den grad jeg har tatt opp ulike forhold i NAFO i denne spalten. En deltaker på forumet skriver nemlig at ”når det gjelder årsmøtet på NAFO, så vet du like godt som meg at det ikke er et fora som akkurat inviterer til gode diskusjoner. Og ”tidsklemma” må ta sin del av skylden for det. Var sikkert moro en gang, men har utviklet seg til en tåpelig kultur. Og hvor mye blir egentlig tatt opp på årsmøtet og på styremøtene? Har lest styreferater som er lagt ut, og ikke et eneste sted kan jeg se at de har diskutert at NTA bare skal gis ut 2 ganger i året. Jeg føler meg litt lurt, men åpner for at jeg ikke har fulgt HELT med i timen... Når jeg betalte sist medlemskap i desember 2010 sto det fortsatt at jeg skulle få 4 nummer i året. Dette ble plutselig endret til 2.”

Dette er temmelig i tråd med hva jeg har hevdet mange ganger. Jeg vil bare legge til at jeg synes at det er i snilleste laget å si at det som NAFO kaller møtereferater, virkelig er det. Det minner mer om sakslister der det er tilføyd helt fornødne opplysninger om formelle vedtak, altså en form for enkle vedtaksprotokoller. Hva de enkelte styremedlemmene mener i de ulike sakene, er så fraværende at det er vanskelig å vite hvilken jobb de gjør. Men for all del, det gleder meg at andre enn meg er gjerne nok til å ytre seg offentlig om slike ting. For det *er* farlig å skrive og si ting, og det *skal* være farlig, i alle fall litt. Ord har som kjent samme virkning som det de står for, som Steven Hayes og gjengen har vært opptatt av, og som vi vel egentlig vet, hvis vi tenker oss litt om.

Å tilgi – det er å finne igjen det man har eid og mistet.

**(Johann Christoph Friedrich von Schiller,
tysk forfatter, 1759-1805.)**

Kloke ord fra en stor tysk dikter.

At jeg blir kalt ”løskanon”, også dette helt uten begrunnelse, lar jeg stå ukommentert, utover at det er noe av det jeg har dratt mest på smilebåndet av. Grove overdrivelser kan være morsomme, enten de er tilsiktet eller ikke.

Jeg runder av mine kommentarer til innleggene på forumet med å si litt om det som har kommet fram om relasjonen mellom BBC og eMAA. I den forbindelse er det en som skriver: ”Jeg ser at Holdens BBC i relasjon til eMAA ikke er helt heldige, og kanskje bidrar til strid mer enn evig omfavnelse. BBC og eMAA er uavhengige av hverandre. eMAA er et forsøk på å spre atferdsanalyse, og intet angrep verken på NTA eller NAFO.” Men hvor i all verden skulle noen ha det fra at eMAA er et angrep på NTA eller NAFO? Jeg har faktisk vanskelig for å forstå at det skal være behov for å forsikre om dette. Hva med å spille ballen tilbake til folk som har en slik oppfatning, og spørre om hvordan de kan tro noe slikt? Også eMAAs redaktør, og noen redaksjonsmedlemmer, kommer med en erklæring som med all

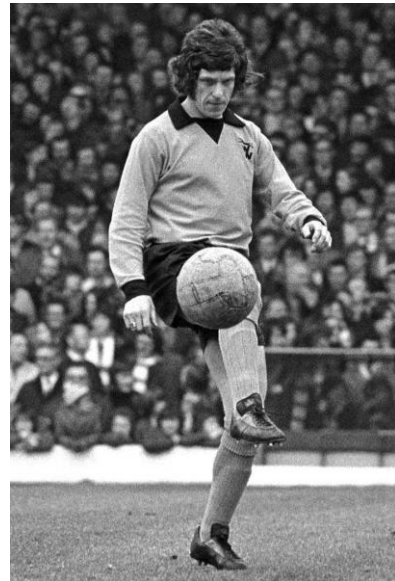
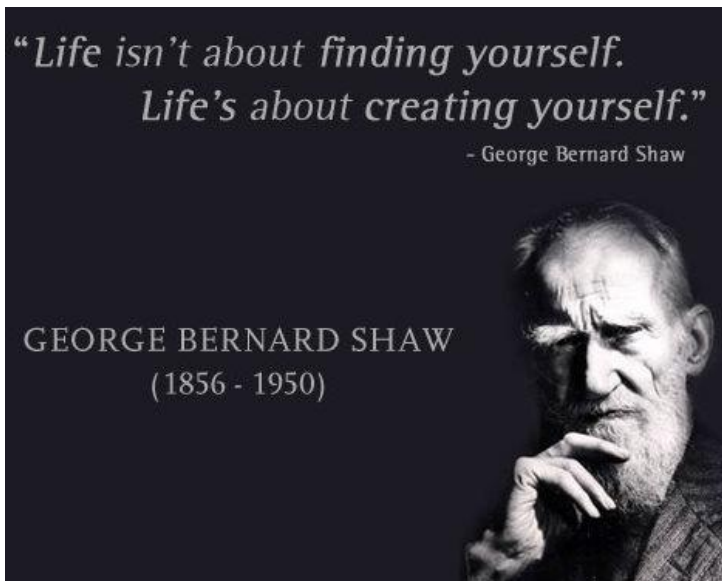
tydelighet slår fast at eMAA og BBC er uavhengige av hverandre. Like etter støtter et annet redaksjonsmedlem dette synet. Hadde jeg, som også er redaksjonsmedlem, blitt invitert til å skrive under på erklæringen, hadde jeg vel tatt til orde for en litt mer uformell form. Eller har jeg skrevet noe på BBC som er så alvorlig at det er nødvendig å bruke begreper som at det jeg skriver, må jeg ”selv svare på og stå for” og ”står for forfatterens regning”? Jeg hadde nok også ønsket å vie litt oppmerksomhet til hvordan det overhodet er *mulig* å tro at BBC er underlagt eMAA, eller at det skal være andre direkte relasjoner. Framgår det ikke klart og tydelig at BBC publiseres på NAFO Glåmdal og Nes’ hjemmesider? Står det noe sted at eMAA har noe med BBC å gjøre? For å være idiotsikker, bør det kanskje også forsikres om at eventuelle leserinnlegg som jeg måtte ha i lokalaviser og i andre tidsskrifter, må ”stå for Holdens regning” eller noe sånt. Ellers er det morsomt å bli kalt ”Holden” og ”forfatteren”!

Heldigvis har noen ”tatt” BBCs form. Jeg fikk nemlig følgende melding for en tid tilbake: ”Jasså, har ”Børge harselereren” fått litt kjeft eller såre tilbakemeldinger (jfr. tillegg på underskrift). He-he, det får vi fleste innimellom. Gjelder det BBC, så må du si at ironi, sarkasmer og sleivspark er selve kjernen i et kåseri. Et dannet og politisk korrekt kåseri gidder ingen å lese, derfor har man kunstneriske friheter. Det skal jo liksom være en karikatur i form av tekst.” Jeg er glad for at noen ikke tar alt i verste mening. For å være litt pirkete, kan likevel en ”begrepsavklaring” være på sin plass. Sarkasme betyr vel i verste fall ’spydighet’, i beste fall ’skarp bemerkning’. Det første vil jeg påstå at jeg ikke har kommet med på BBC. Det andre er det imidlertid ingen tvil om at jeg kan se verdien av i noen sammenhenger. For å si det med forfatteren Bernard Shaw: “The power of accurate observation is commonly called cynicism by those who haven’t got it”. Det er også verdt å minne om at de som forstår spøk bare som spøk og alvor bare som alvor, har forstått begge deler like dårlig...

Når det gjelder splid og strid som skal ha oppstått, ikke minst på grunnlag av mine kommentarer om eMAA, NTA og NAFO, vil jeg faktisk komme med et lite råd om å roe ned litt, basert på følgende punkter:

1. Uten å dramatisere, er det mange som mener at NAFO er litt stivnet, kanskje noe preget av nepotisme. Det synes å være mulig å sitte i styret så lenge man ønsker, så lenge man ”ikke går seg bort”. Kanskje valgkomitéens gyldne kriterium for å foreslå gjenvalg burde suppleres med ”ikke går seg fast”, ”ikke går i stå”, ”ikke går i ring”, ”ikke går tom” eller lignende? Ingen forventer en veldrevet, profesjonell forening, men blant annet valg, årsmøter, statutter og åpenhet kunne ha vært tatt mer seriøst. I det hele tatt vet medlemmene lite om hva styret driver med. Ikke minst vedtak om svære bevilgninger til utvikling av IT-løsninger har vakt uro, og hvorfor er NAFO så lite synlig utenfor Storefjell? Offentlig debatt om NAFO lå lenge helt nede, men har tatt seg litt opp. En gryende diskusjon om hvilken forening NAFO skal være, bør få leve opp. Sindighet er imidlertid en dyd, og for store ambisjoner og krav kan rive foreningen i stykker. Dét må selvfølgelig unngås!
2. Foreningens norske tidsskrift, NTA, har vært litt svakt håndtert, og kvalitet og regularitet har svingt med hvor mye innsats større og mindre ildsjeler har lagt ned. Mange har inntrykk av at NAFO ikke har en klar strategi for tidsskriftet, som for tiden synes å være i en liten bølgedal. For medlemmene er et godt tidsskrift svært viktig.
3. Som svar på NTAs tilsynelatende bølgedal, men også ut fra et ønske om å lage et atferdsanalytisk magasin, ble eMAA til. Det er ingen grunn til å legge skjul på at dette kan ha både positive og negative følger for NAFO og NTA. Dette bør diskuteres åpent. Her har tilløpene til diskusjon vært saklige og konstruktive, etter det jeg kan se.

Verre er det ikke, etter min mening. Det må faktisk være lov å komme med ”avvikende” oppfatninger, uten at noen tar det ille opp. Så slapp av, pust dypt, og se framover, fortrinnsvis uten hjelp fra psykiatriske kriseteam. Hvis noe som har skjedd i det atferdsanalytiske miljøet

Den irsk-engelske forfatteren Bernard Shaw (1856-1950). Han må ikke forveksles med Bernard Shaw, tøff back på Wolverhampton sent på 1960-tallet og utover 1970-tallet. Førstnevnte ble oppsøkt av en vakker kvinne som ønsket at han skulle besvangre henne. "Barnet kan få mitt utseende og din intelligens", sa hun. "Det kan bli motsatt", sa Shaw, og avslo. Fotballstjernen Shaw fikk sikkert mange henvendelser med lignende ønsker om mannlig atferd, men kanskje med enklere begrunnelser?

virkelig har skapt grunnlag for strid, vil jeg like å vite om det. Ansvaret for stemning og klima ligger ikke bare på de som ytrer, men også på de som mottar, tolker og videreformidler det som er ytret. Hadde jeg vært litt mer opplagt, skulle jeg ha skrevet en artikkel om det, i NTA, for vennskaps skyld...

Takk for meg!

20. mars 2011 (Skinners 107-årsdag) Børge Holden

Det nærmer seg NAFO-seminar. Ølet på Storefjell har ikke vært så mye å skryte av, og jeg har et håp om bytte av bryggeri, helst til mitt eget. Bildet er fra puben Park Inn, vegg i vegg med Holden's brewery i Dudley utenfor Birmingham. Jeg driver altså ikke bare i bilbransjen...